

WYKŁAD
MIKROEKONOMIA II

1. Wstęp. Założenia mikroekonomii. Podstawowe modele.
2. Ograniczenia teorii konsumenta. Model równowagi konsumenta.
3. Gospodarstwo domowe jako dostawca pracy. Podaż pracy w modelu konsumpcja – czas wolny.
4. Dynamiczna teoria konsumpcji – wybór międzyokresowy
5. Wybór w warunkach niepełnej informacji. Uwzględnienie elementu ryzyka w działalności gospodarczej.
6. Funkcje produkcji. Izokwanta. Postęp techniczny. Wybór optymalnej techniki. Przychody względem skali.
7. Teoria równowagi ogólnej. Prawo Walrasa. Istnienie równowagi. Stabilność równowagi - model pajęczyny. Optimum Pareto. Teoria second – best.
8. Od konkurencji doskonałej do niedoskonałej – ograniczenia koncepcji doskonałej konkurencji. Modele duopolu/oligopolu.
9. Teoria gier i zachowania strategiczne. Logika zachowań kolektywnych i błędy koordynacji.
10. Bariery wejścia i wyjścia (rynki kontestowalne).
11. Koszty transakcyjne jako skutek ograniczeń informacyjnych podmiotów. Modele poszukiwań.
12. Asymetria informacyjna jako źródło zaburzeń w funkcjonowaniu rynku.
13. Niepowodzenia rynku - efekty zewnętrzne, dobra publiczne.

Referat

W semestrze każdy student zobowiązany jest do napisania referatu na temat przedstawiony poniżej. Złożenie referatu i uzyskanie pozytywnej oceny jest warunkiem koniecznym (acz niedostatecznym) uzyskania zaliczenia ćwiczeń.

Sposób potraktowania tematu i konwencja pisania jest w zasadzie dowolna i zależy od samego autora. Nie istnieje jeden wymagany standard. Są jedynie dwa warunki:

- musi być respektowany standard akademicki tekstu,
- referowane zagadnienie winno być potraktowane przede wszystkim jako problem ekonomiczny (a nie np. głównie etyczny, religijny, psychologiczny, biologiczny itd.)

W tym semestrze są dwie propozycje do wyboru.

Temat referatu nr 1:

„Dlaczego pijący zarabiają więcej niż niepijący?”

Potocznie sądzi się, że osoby, które spożywają nadmierne ilości alkoholu są mniej sprawne i wydajne w pracy, a więc także będą mniej zarabiać. Empiryczne badania nie potwierdzają tego przekonania, gdyż okazuje się, że jest odwrotnie. Proszę napisać referat wykorzystując niedawno opublikowany artykuł pochodzący z National Bureau of Economic Research z 2005 roku Phillip J. Cook, Bethany Peters: *The Myth of the Drinker's Bonus*. (www.nber.org/papers/w11902). Zawiera on również dane empiryczne.

Z jednej strony oczekuję recenzji w/w artykułu, ale koniecznie połączonej z własnym pomysłem na wyjaśnienie tego dość zaskakującego fenomenu.

Druga propozycja referatu jest prośbą o dokonanie weryfikacji pewnej ważnej tezy mikroekonomii. Chodzi mianowicie o prawo jednej ceny, które mówi, że „jeśli pominąć koszty transportu i bariery w handlu, to ten sam produkt powinien sprzedawać się na wszystkich rynkach po tej samej cenie”. James Montier, kierownik działu w banku inwestycyjnym Dresdner Kleinwort Wasserstein przeprowadził ostatnio (książka została opublikowana w 2002 roku) ciekawe studium cen ketchupu w Londynie i ustalił, że odchylenie cen dochodzi do 43% od teoretycznie przewidywanej ceny. Dyspersja cen jest zdumiewająca i nie jest jasne dlaczego nie dochodzi do arbitrażu (pośrednicy kupują tanio i odsprzedają drogo co prowadzi do zmniejszania się odchyleń). Ten problem jest właśnie przedmiotem artykułu. Proszę wybrać w miarę homogeniczny produkt i zbadać empirycznie rozrzut jego ceny na wybranym rynku, niekoniecznie warszawskim. Wybór produktu proszę uzgodnić z prowadzącym ćwiczenia by uniknąć dublowania. Po przedstawieniu danych empirycznych wyjaśnić samodzielnie mechanizm odpowiedzialny za odchylenia cen. Dlaczego teoria nie ma pokrycia w rzeczywistości?

Temat referatu nr 2:

„Prawo jednej ceny na przykładzie - czy konsumenci są nieracjonalni?”

ZESTAW PROBLEMÓW DO EGZAMINU Z MIKROEKONOMII II

II rok

1. Model optymalizacyjny jako podstawowy model opisu firmy i gospodarstwa domowego. Założenia modelu. Sens założenia o pełnej informacji. Jakie warunki musiałyby być spełnione by podmioty działały w warunkach z pełną informacją? Racjonalność indywidualna a kolektywna.
2. Założenia teorii konsumenta.
3. Preferencje konsumenta. Krzywa obojętności - właściwości.
4. Krańcowa stopa substytucji. Wypukłe i wklęsłe preferencje.
5. Ograniczenie budżetowe konsumenta. Wpływ zmiany cen i dochodu na ścieżkę budżetową.
6. Optimum konsumenta przy różnym układzie preferencji.
7. Ścieżka ekspansji dochodowej i cenowej.
8. Substytucyjny i dochodowy efekt zmiany cen.
9. Sytuacja ryzyka i niepewności w działalności gospodarczej. Awersja i skłonność do ryzyka.
10. Czasowa wartość pieniądza.
11. Wycena papierów wartościowych. Wartość bieżąca netto. Wewnętrzna stopa procentowa.
12. Alokacja konsumpcji w czasie. Optymalny wybór konsumenta między bieżącą konsumpcją a oszczędnościami (dynamiczny model konsumpcji).
13. Gospodarstwo domowe na rynku kapitałowym jako pożyczkodawca i pożyczkobiorca.
14. Gospodarstwo domowe jako źródło podaży pracy. Przypadek rosnącej i zawracającej mikroekonomicznej krzywej podaży pracy. Makroekonomiczna krzywa podaży pracy.
15. Zastosowanie krzywych obojętności do kwestii wyboru optymalnych portfeli papierów wartościowych.
16. Funkcja produkcji. Funkcja Cobba-Douglasa.
17. Izokwanta.
18. Krańcowa stopa technicznej substytucji.
19. Substytucyjny postępek techniczny. Wybór techniki w warunkach statyki.
20. Kalkulacyjno-księgowe i ekonomiczne ujęcie kosztów.
21. Rodzajowa klasyfikacja kosztów. Rachunek wyników w przedsiębiorstwie.
22. Zmiany kosztów w przedsiębiorstwie w warunkach proporcjonalnych i nieproporcjonalnych przychodów.
23. Koszty produkcji firmy w krótkim- i długim okresie.
24. Przychody względem skali.
25. Wpływ zmian cen czynników produkcji na koszty firmy.
26. Próg rentowności firmy.

27. Założenia neoklasycznej teorii przedsiębiorstwa.
28. Równowaga przedsiębiorstwa w warunkach doskonałej konkurencji.
29. Równowaga przedsiębiorstwa a równowaga gałęzi.
30. Krótko- i długookresowa funkcja podaży przedsiębiorstwa.
31. Popyt firmy na czynniki produkcji.
32. Popyt i podaż na rynku pracy.
33. Utarg całkowity, krańcowy. Równowaga monopolu.
34. Utarg krańcowy a elastyczność popytu.
35. Różnicowanie cen w monopolu.
36. Krzywa możliwości produkcyjnych (transformacji). Krańcowa stopa transformacji.
37. Wypukłość zbioru produkcyjnego a przychody względem skali.
38. Teoria równowagi ogólnej - założenia i zdefiniowanie problemu.
39. Prawo Walrasa.
40. Problem istnienia równowagi ogólnej.
41. Optimum Pareto.
42. Nieefektywność ekonomiczna monopolu.
43. Monopolizacja gospodarki a jej zdolność do osiągnięcia optimum Pareto.
44. Efekty zewnętrzne. Koszty i korzyści zewnętrzne. Niedookreślenie praw własności źródłem efektów zewnętrznych.
45. Efekty zewnętrzne jako czynnik zaburzający i źródło nieoptymalnego funkcjonowania gospodarki.
Internalizacja kosztów i korzyści zewnętrznych,
46. Dobra publiczne.
47. Niepewność jako źródło zaburzeń w funkcjonowaniu rynku.
48. Skutki asymetrii informacyjnej w działaniu rynku.
49. Asymetria informacyjna jako przyczyna bezrobocia (teoria efficiency wage)
50. Teoria rynku wrażliwego na konkurencję (kontestowalnego).
51. Bariery wejścia i wyjścia z gałęzi.
52. Neoklasyczna koncepcja rynku jako modelu rynku aukcyjnego, charakterystyka i warunki istnienia rynków aukcyjnych.
53. Co to są koszty transakcyjne?
54. Jedna czy wiele cen na rynku? Konsekwencje ograniczeń informacyjnych podmiotów rynkowych.
55. Ograniczenia w elastyczności dostosowań cenowych i ilościowych na rynkach skutkiem niezerowych kosztów transakcyjnych.
56. Oligopol.
57. Zastosowanie teorii gier do analizy sytuacji w oligopolu.
58. Równowaga Cournota w duopolu.
59. Model lidera na rynku duopolu - równowaga Stackelberga.
60. Zachowania strategiczne, gry powtarzalne i jednorazowe.
61. Błąd koordynacji.
62. Teoria second – best.